

MØDEDATO: 19. maj 2022

REF. DAGSORDEN: DANVAs samarbejde med EnergiCERT

BILAGSNR.: 4.1

TIL: Generalforsamlingen

FRA: Bestyrelsen

DATO: 8. april 2022

PROJEKTNR.: 3012
pm/HKA/CEL

Vedr. DANVA samarbejde med EnergiCERT

Indstilling til beslutning

Bestyrelsen indstiller til Generalforsamlingen:

- At DANVAs varetagelse af medlemmernes interesser og forståelsen af services i forhold til cyber- og informationssikkerhed kan ske gennem foreningen EnergiCERT.
- At Generalforsamlingen giver DANVAs bestyrelse mandat til at forhandle en aftale med EnergiCERT, hvorefter vandselskaber kan gøre brug af EnergiCERT-services.
- At omkostningerne til løsningen finansieres via DANVAs kontingent som et portionstillæg for aktiviteter vedr. cyber- og informationssikkerhed. Portionstillægget beregnes, når det endelige portionsantal og omkostningen er kendt og fordeles og pålægges alle kontingentportioner.

Sagsfremstilling

Cyber- og informationssikkerhed er højaktuelt. Informationsteknologien udvikler sig, er kompleks og globaliseret og det er derfor vigtigt konstant at have fokus på at beskytte persondata, forretningsdata og IT-systemer effektivt. Truslerne er mange og nye vil komme til. Hertil kommer, at hændelser så som pandemier, kriser og krige pludseligt kan ændre trusselsbilledet.

Kritisk infrastruktur, som drikkevand og spildevand, skal derfor i henhold til lovgivningen have foranstaltninger på plads, der sikrer forsyningerne mod angreb.

Nye compliancekrav er på vej som følge af NIS2- og CER-direktiverne og det betyder, at vandselskaberne får nye opgaver og skal opbygge kompetencer for at kunne efterleve disse krav. Miljøstyrelsen er sektormyndighed for it- og cybersikkerhed for vandsektoren, og styrelsen er ved at opbygge en organisation og kompetencer for at kunne varetage sektormyndighedsansvaret. Hvordan direktiverne vil blive udmøntet er endnu ikke defineret, men det står klart, at det enkelte vandselskab typisk ikke vil have de nødvendige kompetencer internt i selskabet til at løfte de kommende opgaver omkring cybersikkerhed. Det betyder, at der enten skal opgraderes med kompetencer i det enkelte vandselskab eller findes en brancheløsning lignende den løsning, der er etableret for energi- og varmesektorerne i form af en EnergiCERT.

Der har ved flere lejligheder været dialog med DANVAs medlemmer, herunder på DANVAs direktørforum i marts 2022, hvor 50 direktører deltog. Der er i dialogen givet meget tydelige tilkendegivelser om, at der er behov for at styrke it- og cybersikkerhedsarbejdet. Der er samtidig bred erkendelse af, at opgaverne næppe kan løses af de enkelte vandselskaber alene, samt tilkendegivelser om, at en fælles løsning, hvor kompetencer vedligeholdes og udvikles ét sted, må formodes at være en billigere og en bedre løsning.

En CERT har status til at koordinere med myndighederne, herunder Forsvaret (Center for Cybersikkerhed) og den relevante sektormyndighed, og en CERT fungerer som omdrejningspunkt i forhold til at sikre den nødvendige overvågning og det rette beredskab. I forhold til vandsektoren vil en CERT kunne bidrage til myndighedssamarbejdet med den ansvarlige sektormyndighed indenfor drikkevand og spildevand. For det enkelte vandselskab vil en fælles CERT-løsning være billigere og samtidig sikre, at der til stadighed er den tilstrækkelige og opdaterede kompetence til rådighed.

EnergiCERT er en non-profit forening stiftet af Dansk Fjernvarme, Dansk Energi (nu Green Power Denmark) og Energinet, hvor forsyningsvirksomheder indenfor energisektoren i Danmark er medlemmer, men hvor finansieringen og bestyrelsesposterne er ligeligt fordelt mellem de tre stiftende organisationer.

EnergiCERT er veletableret og bruges af energi- og fjernvarmeselskaberne. Mange af DANVAs medlemmer er multiforsyninger og gør derfor allerede brug af EnergiCERT i dag. Det er derfor relevant at udvide EnergiCERT til en "**ForsyningsCERT**", som også omfatter vandsektoren.

DANVA har indledt en dialog med EnergiCERT, som er positive overfor samarbejdet, idet aktørerne bag EnergiCERT'en allerede fra CERTens etablering så det som relevant at inkludere vandsektoren.

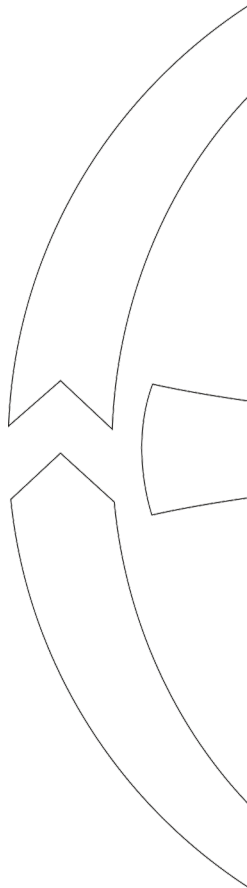
Finansiering og indflydelse

EnergiCERT finansieres ligeligt mellem partnerkredsen i dag med 4 mio. DKK for hhv. Dansk Fjernvarme, Dansk Energi og Energinet. Meromkostninger ved udvidelse af CERT'en til også at omfatte vandsektoren og fordelingen af omkostninger skal forhandles med EnergiCERT. Som udgangspunkt forventes de samlede omkostninger fordelt ligeligt mellem de fire partnere.

DANVAs betaling til EnergiCERT foreslås finansieret via DANVAs kontingent som et portionsstillæg for aktiviteter vedr. cyber- og informationssikkerhed. Portionstillægget beregnes, når det endelige portionsantal og omkostningen er kendt, og fordeles og pålægges alle kontingentportioner.

Ved de kendte forudsætninger (et kontingent på 4 mio. kr. og et portionsantal (2022) på 3.053) vil det alt andet lige betyde en merpris pr. kontingentportion på ca. kr. 1.310.

Det er forventningen, at DANVA, hvis aftale indgås, inkluderes i EnergiCERTS bestyrelse og dermed får indflydelse på udvikling af CERT'ens arbejde og de services, der skal stilles til rådighed for medlemmerne.

Om EnergiCERT

Fælles løsning og kompetencer ét sted

CERT'er findes indenfor flere områder og leverer typisk ydelser indenfor de fire områder viden- deling, operationel sikkerhed på tværs af området, kompetence-center og opkvalificering (se figur 1). Fordelen ved at indgå i et CERT samarbejde er for den enkelte virksomhed, at det enten vil være meget omkostningstungt eller nærmest umuligt kompetencemæssigt, at vedligeholde de kompetencer der skal til for til stadighed at sikre det rette sikkerhedsniveau. De dygtigste folk på området søger sammen i kompetencefællesskaber og der er ikke mange at rekruttere fra.

Videndeling	Operationel sikkerhed på tværs af området	Kompetence-center	Opkvalificering
<ul style="list-style-type: none"> • Videndeling på tværs af området • Videndeling med myndigheder • Videndeling med andre lande / andre sektorer 	<ul style="list-style-type: none"> • Forståelse for trusselsbilledet • Koordinere tiltag på sektorniveau • Omdanne fælles viden til fælles handling • Håndtering af sikkerhedshændelser 	<ul style="list-style-type: none"> • Opbygge kompetencer, som virksomheder har svært ved enkeltvis • De dygtigste vil være, hvor de dygtigste er – ikke spredt for "tyndt" 	<ul style="list-style-type: none"> • Omdanne viden til læring • Opkvalificere sektorerne • Skræddersyet læring baseret på sektorens trusler og behov

Figur 1: typiske CERT ydelser

EnergiCERT er en non profit forening etableret af organisationerne på energiområdet (Dansk Fjernvarme, Dansk Energi og Energinet), der har til formål at støtte organisationernes medlemsvirksomheder med kompetencer indenfor cybersikkerhed og cyberberedskab. EnergiCERT hjælper mere end 400 energiselskaber med cybersikkerhed og har en bred vifte af ydelser hvoraf nogle kort er nævnt herunder.

- **Monitorering:** Via et landsdækkende sensornetværk monitorerer EnergiCERT internettrafikken med henblik på at opdage cyberangreb mod dansk kritisk infrastruktur. Hvis der er begrundet mistanke om angreb eller andet brud på sikkerheden informeres selskaberne om truslerne.
- **Deling af viden om trusler:** EnergiCERT bruger sin viden om de enkelte hændelser til at danne sig billeder af trusselsniveauet, der f.eks præsenteres i EnergiCERT-trusselsrapporter og udsendes til medlemmerne mindst hvert kvartal. EnergiCERT har en MISP-løsning (Malware Information Sharing Platform) til deling af viden om trusler og et CERT-team (computer emergency response team), som kan bringes i anvendelse ved angreb på selskaberne.
- **Myndighedssamarbejde og internationalt samarbejde:** EnergiCERT arbejder tæt sammen med Center for Cybersikkerhed og med sektormyndigheden på energiområdet som er Energistyrelsen. Derudover arbejder EnergiCERT tæt sammen med internationale CERT'er.

